

PassaTempo dot Art

www.imaginelogotexnia.com

Σημείωμα του επιμελητή

Δυο λόγια πριν ξεκινήσετε, για να μη σκοντάψετε εκεί που ο Άννινος θέλει να γελάσετε. Πρώτον, η γλώσσα. Το κείμενο διατηρείται στην καθαρεύουσα της εποχής του, με την ορθογραφία και τους τόνους του πρωτοτύπου. Μη σας τρομάξει: μετά τις πρώτες παραγράφους το αυτί συνηθίζει - και θα δείτε ότι η μισή πλάκα κρύβεται ακριβώς εκεί, στον πομπώδη, ψευδολόγιο τρόπο που μιλάει ο κ. Ζαχαρίας, σαν να εκφωνεί ανακοίνωση κυβερνήσεως ενώ απλώς πηγαίνει στο θέατρο.

Δεύτερον, και πιο σημαντικό: τα «λάθη» δεν είναι λάθη. Όταν ο κ. Ζαχαρίας ανακηρύσσει τις τρεις Χάριτες σε «Άτροπο, Κλεοπάτρα και Καλλιόπη», ή την Καλλιόπη σε «βασίλισσα τῶν Ἀργοναυτῶν καὶ σύζυγο τοῦ Οἰδίποδος», δεν μπερδεύει τίποτα ο συγγραφέας - ούτε ο στοιχειοθέτης μας. Είναι ο ίδιος ο ήρωας που τα μπερδεύει, με απόλυτη βεβαιότητα. Κι αυτό ακριβώς είναι το αστείο: ο μικροαστός που θέλει να φαίνεται μορφωμένος, και προδίδεται σε κάθε του φράση. (Το ελέγξαμε εξονυχιστικά· ο Μύθων, που δεν συγχωρεί λάθος στη μυθολογία, τα μέτρησε ένα προς ένα - και μετά πήγε να ξαπλώσει κρατώντας στα χέρια του τρία panadol και ένα ποτήρι νερό.)

Τα υπόλοιπα τα αναλαμβάνει ο Άννινος. Καλό ταξίδι.

Τομάζο Παγώνης

Η οικογένεια διασκεδάσει

Χαράλαμπος (Μπάμπης) Άννινος

Ο κ. Ζαχαρίας Παραδαρμένος είναι έγγαμος, 55 ετών, απολαύει το δικαίωμα της Έλληνικής ιθαγενείας, ως γεννηθείς υπό γονέων κλπ.

Είπε αρχαίος ειρηνοδίκης, έχων σύνταξιν εκ δραχ. 73.27. Κερδίζει άλλας τόσας περίπου, διοριζόμενος, χάρις εις τὸ ἀρχαῖόν του ἀξίωμα, ἐκτιμητῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, καὶ—ἀλλὰ τοῦτο νὰ μένη μεταξύ μας, ἐπειδὴ ὁ κ. Ζαχαρίας δὲν ἐπιθυμῆ νὰ γίνῃ γνωστὸν—έτερας 50 δραχμὰς περίπου κατὰ μῆνα, ἀντιγράφων κατ' οἶκον δικαστικὰ ἔγγραφα, τὰ ὅποια τοῦ δίδει δικηγόρος τις, ὅστις πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν εἶχεν ὑπάρξει δεῦτερος ἐξάδελφος τῆς κυρίας Παραδαρμένου, συχνάζων κατὰ συγγενικὸν καθῆκον εἰς τὴν οἰκίαν, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ σύζυγος ἐξετέλει τὴν ἐλλειπτικὴν τροχίαν, εὐρισκόμενος ὑπὸ τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Αἰγόκερω.

Διὰ τῶν πόρων τούτων κατορθώνει ἡ οἰκογένεια νὰ καταναλίσκη τὸ ἀνάλογον μέρος καθ' ἐκάστην τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν, αἵτινες ὄρισται ὑπὸ τῆς Προνοίας νὰ διέρχωνται διὰ τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος αὐτῆς, πρὶν νὰ φθάσουν εἰς τὴν μητέρα γῆν. Δὲν ἤξεύρω ὅμως ἂν διὰ λόγους ὑγιεινῆς ἢ ἔνεκα ὀρμῆς φυλετικῆς, ἡ οἰκογένεια προτιμᾷ ἰδίως τὰς φυτικὰς οὐσίας· ὁ δὲ γαῖδαρος τοῦ πλάνητος μανάβη, ὁσάκις διαβαίνει τὸ πρῶτ' ἐκ τῆς ὁδοῦ, σταματᾷ αὐτομάτως πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ κ. Ζαχαρίου, βέβαιος ὅτι θὰ ἐλαφρυνθῆ ἐκεῖθεν ἰκανῶς ἐκ τοῦ χλωροῦ φορτίου του.

Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τοῦ κ. Παραδαρμένου εἶνε ἡ ἐξῆς περίπου. Περιορίζεται πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τοῦ κυλινδρικοῦ πύλου του, ἐνδόξως ἀγωνισθέντος κατὰ ἐννέα χειμῶνων, καὶ φέροντος τὰ ἴχνη τῆς ἀνδρείας του, καὶ ὅστις, ἐνῶ ἐγνώρισε πάντας τοὺς δικολάβους τῆς Στερεᾶς καὶ τῆς Πελοποννήσου, οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ σχετισθῆ καὶ μετὰ τινος ἐπιδιορθωτοῦ πύλων· πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τῆς συζύγου του κυρίας Θεοδώρας καὶ τοῦ μικροῦ γόνου αὐτῆς Μιμίκου· πρὸς δυσμᾶς ὑπὸ τῆς θυγατρὸς του Οὐρανίας, καὶ πρὸς νότον ὑπὸ τῆς ὑπηρετρίας Βασίλω καὶ τοῦ σκύλου του Μαύρου.

Ὁ μαθηματικὸς ὀρισμὸς τῆς οἰκογενείας Παραδαρμένου εἶνε περίπου ὁ ἐξῆς. Θεοδώρα : Ζαχαρία+Μιμίκω+Οὐρανία+Βασίλω+Μαύρω : : 10 / 5, ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἡ ἐν τῇ οἰκογενεῖ ἀξία τῆς κ. Θεοδώρας εἶνε διπλασία τοῦ συνόλου τῆς ἀξίας πάσης τῆς λοιπῆς οἰκογενείας.

Ἄς σκιαγραφήσωμεν τὰ πρόσωπα.

Ἡ κ. Θεοδώρα—σχῆμα σφαιρικόν, πρόσωπον ἐπίπεδον. Ἐκ τῶν 45 ἐτῶν αὐτῆς ἐκράτησε 37, ἀγκυροβολήσασα εἰς αὐτά, καὶ μὴ ἐννοοῦσα νὰ ἐξέλθῃ. Αἱ δύο πλευραὶ αὐτῆς, εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων κείμεναι καὶ στερούμεναι μέσων συγκοινωνίας, δὲν ἔχουν πολλὰς σχέσεις, καὶ ἡ μία ἀγνοεῖ τί πράττει ἡ ἄλλη. Ἀγαπᾷ τὰ κοπλιμέντα, τὰς ὄρνιθας καὶ τὰ παγωτά.

Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία—κόρη χλωρωτικὴ καὶ ἰσχνή, ὡς τὸ δημοκρατικὸν κόμμα· μύτη ἐπικίνδυνος, στόμα σουφρωτὸν. Ἀγαπᾷ τὰς καραμέλας καὶ τὰ μυθιστορήματα.

Ὁ Μιμίκος—ἐτῶν ἐννέα, χρώματος μεταξὺ λάσπης καὶ σοκολάτας, μὲ δύο ὀφθαλμοὺς μεγάλους, μὲ δύο μυκτῆρας αἰείποτε καλλιρροῦς, μὲ δύο γόνατα αἰείποτε χρωματισμένα. Ἀγαπᾷ τὰ πάντα, ὡς καὶ τὰ ἄωρα δαμάσκηνα τῆς γειτόνισσας, καὶ δὲν ἀγαπᾷ μόνον τὴν Κατήχησιν καὶ τὸ ρετσινόλαδον, τὸ ὁποῖον τακτικῶς τοῦ χορηγεῖ ὁ πατήρ, διότι ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν ἔχει καὶ νέαν δυσπεψίαν.

Ἡ Βασίλω—πρόσωπον στρογγύλον ὡς πανσέληνος, κολλημένον ἀμέσως εἰς τὸν κορμόν, ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ λαιμοῦ, κόμη ἐν ἀταξίᾳ πάντοτε ὡς νεοσυλλέκτων τάγμα, φουστάνια κοντά, ποὺς φιλελεύθερος, μὴ ἀναγνωρίζων τὸν περιορισμὸν τοῦ ὑποδήματος. Ἀγαπᾷ τὰ μπαρμπατσόνια καὶ τὰ κοκκινογούλια.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἐκέρδησεν ἐκτάκτως πρὸ δύο ἡμερῶν ἐκ μιᾶς ἐκτιμήσεως 33 δραχμᾶς· ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν οἰκογένειαν μίαν διασκεδάσιν, μετὰ τὸν οἰκονομολογικὸν τοῦτον θρίαμβον, ἐγένοντο διαβούλια περὶ τοῦ εἴδους τῆς διασκεδάσεως.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἐπρότεινε νὰ μεταβοῦν δι' ἀμάξης εἰς τὴν Κηφισσιάν, ὅπου ἐγνώριζεν ἓνα κουμπάρον, ν' αγοράσουν τὰ τρόφιμα καὶ νὰ πάρουν μαζί των καὶ τὴν Βασίλω διὰ νὰ τὰ μαγειρεύσῃ, ἀφοῦ δὲ ἤθελον διέλθει τὴν ἡμέραν εἰς τὴν ἐξοχὴν, νὰ ἐπιστρέψουν τὴν ἐσπέραν πεζοί. Ἡ Οὐρανία, ἃμα ἤκουσε τὴν ρωμαντικὴν ταύτην διασκεδάσιν, ἐχαμήλωσε τὰ μάτια καὶ ἐστέναξεν. Ὁ Μιμῖκος ἐπρότεινε ν' αγοράσουν ἓνα ταψὶ μπακλαβάδες καὶ ἓνα καλάθι ροδάκινα. Ἀλλ' ἡ κυρία Θεοδώρα ἐπεμβᾶσα ἐπισήμως διεκήρυξεν ὅτι, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκούσει παρὰ μιᾶς φιλενάδας τῆς, τῆς ὁποίας ἡ γυναικαδέλφη εἶχε μεταβῆ μίαν ἐσπέραν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ὅτι ὁ Φαῦστος ἔπαιξε περίφημα τὴν Τραβιάταν, διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ ὑπάγουν τὴν Κυριακὴν τὸ βράδυ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ δὲν θέλει ἄλλα λόγια.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ Σαββάτου λοιπὸν τὰ πάντα ἦσαν ἄνω κάτω εἰς τὸ σπίτι. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἐτακτοποιεῖ ἓν φόρεμα μελιτζανί, τὸ ὁποῖον, ὡς ἡ ἱερὰ σημαία τοῦ Προφήτου, ἐξεθάπτετο μόνον εἰς ὠρισμένας ἡμέρας ἀπὸ τοῦ κιβωτίου, παραστὰν ὡς μάρτυς καθ' ἀπάσας τὰς ἐπισήμους περιστάσεις τῆς οἰκογενείας Παραδαρμένου. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία ἔστεκε πολλακίς πρὸ τοῦ κατόπτρου, στριφογυρίζουσα τὸ πρόσωπον διὰ νὰ ἴδῃ εἰς ποίαν στάσιν ἡ μύτη τῆς ἐφαίνετο ὀλιγώτερον σουβλερῆ. Ἡ Βασίλω ἀφοῦ ἐκαθάρισε τεσσαράκοντα ἐπτὰ κολοκύνθια, ἔπλυνεν ἓνα πανταλόνι τοῦ κ. Ζαχαρίου, χρώματος κιτρίνου. Ὁ Μιμῖκος ἐζήτη ἐπιμόνως νὰ μάθῃ ἂν ἐντὸς τοῦ θεάτρου ἐπώλουν κουραμπιέδες, ἔτρεχε δὲ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἰς τὸν δρόμον, πετροβολῶν τὴν δαμασκηναίαν τοῦ ἀντικρῦ κήπου, ὅτε δὲ εἰσήρχετο εἰς τὸ σπίτι, ἔκοπτε πάντοτε ὑπερμέγεθες τεμάχιον ἄρτου, πρὸς μεγίστην ἀπελπισίαν τῆς κ. Θεοδώρας.

Τὸ ἐσπέρας, ὅτε ἦλθεν ὁ κ. Ζαχαρίας, παρεκάθησαν εἰς τὸ δεῖπνον, καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθον πρὸ τῆς οἰκίας, ἀφόβως καὶ ἀπαθῶς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, διότι ἀπὸ πρωΐας εἶχον πληρώσει τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἀντικρυνὸν μπακάλην.

Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας ἦτο συνήθεια νὰ γίνεται μικρὰ συναναστροφή, εἰς ἣν ἐλάμβανε μέρος εἰς ἀπόστρατος ἀνθυπασπιστής, μία μαῖα καὶ μία σύζυγος δικαστικοῦ κλητῆρος. Ἡ κ. Θεοδώρα ἔστρεψεν ἐπίτηδες τὴν συνομιλίαν εἰς τὸ θέμα τῶν διασκεδάσεων, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὴν ὁμήγυριν τὴν μεγάλην ἀπόφασιν. Ὁ γέρον ἀνθυπασπιστής ἐγρύλλισεν, εἰπὼν ὅτι προτιμᾷ ἓν ἑκατοστάρικον ρητινίτου ἀπὸ τὸ καλλίτερον θέατρον τοῦ κόσμου. Ἡ σύζυγος τοῦ κλητῆρος εἶπεν ὅτι μίαν ἡμέραν κατὰ τύχην μετέβη εἰς τὸ Φάληρον μετὰ τινος κυρίας, ὅπου εἶδε τὰς γαλλίδας δεικνύουσας τὸν πόδα γυμνὸν μέχρι τοῦ μηροῦ καὶ ἐσταυροκοπήθη. Τότε παρεμβὰς ὁ κ. Ζαχαρίας ἀνέφερεν ὅτι πρὸ ἑνδεκα ἐτῶν εἶχεν ἴδει εἰς ἓν μέρος τῆς Πελοποννήσου ἓνα τῶν σπουδαιότερων θεατρικῶν θιάσων, συγκείμενον ἐκ τριῶν ἄρκτων καὶ τεσσάρων πιθήκων, ἐπρόσθεσε δὲ ὅτι τὸ θέατρον εἶνε ἡ διανοητικὴ συγχρότισις τῆς ἀλληλουχίας τοῦ πνεύματος, συνδυαζομένη μετὰ τῆς συνηματικῆς ἀποσκιρτήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Μὲ αὐτὴν τὴν γλῶσσαν ὠμίλει συνήθως κατὰ τὰς ἐπισήμους στιγμὰς ὁ κ. Ζαχαρίας, τὴν δὲ γνώμην ταύτην ἐπεδοκίμασεν ἡ μαῖα, κλίνουσα ἐπανειλημμένως τὴν κεφαλὴν.

Μετὰ τὴν λέσχην ἢ συναναστροφὴ διελύθη, ἡ δὲ οἰκογένεια εἰσηλθεν ἐντὸς τοῦ οἴκου. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἶχε λάβει πρὸς ἀντιγραφὴν δεκατρία ἔγγραφα, καὶ ὅτε ἡ ἐργασία ἦτο ὑπερβάλλουσα, ἡ ἀξιέραστος Οὐρανία ἐσυνήθιζε νὰ βοηθῇ τὸν γεννήτορα, ἀντιγράφουσα καὶ αὐτὴ.

Ὁ Μιμῖκος ἐκάθητο πλησίον τῶν μελετῶν τὸ μάθημα τῆς Κατηγήσεως, ἀλλ' εἰς τὸ πνεῦμά του ἀνεκυκᾶτο ἡ ἰδέα τοῦ θεάτρου καὶ τῶν κουραμπιέδων.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ὑπαγορεύει:

– «Ὁ ἀντίδικος διὰ τῆς ἀπὸ 11 Μαρτίου ἐφέσεώς του...»

Αἴφνης ὁ Μιμῖκος διακόπτει.

– Μπαμπᾶ, διατί λέγεται Σύμβολον τῆς Πίστεως;

– Σύμβολον τῆς Πίστεως λέγεται διότι συμβάλλει εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν, ἥτις διαιρεῖται εἰς τὴν Κατήχησιν καὶ τὴν Χρηστομάθειαν ... τὸ ὅποῖον τὰ καλὰ παιδιά δὲν πρέπει νὰ σκοτίζουσιν τὸν πατέρα των, ὅταν γράφη... «ἐφέσεως ἐνώπιον τῶν ἐν Παρνασσίδι...»

Ὁ Μιμῖκος ψιθυρίζει ἀποστηθίζων.

– Τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως διαιρεῖται εἰς ἄρθρα...

Αἰφνιδίως ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κ. Ζαχαρίαν λέγει ὑψηλοφώνως.

– Μπαμπᾶ, ἐχθὲς εἶδα ποῦ ἐκόλλησαν ἓνα χαρτὶ κόκκινο καὶ ἔλεγε «Ριγολέττος». Τί θὰ εἰπῇ Ριγολέττος;

– «Τῶν ἐν Παρνασσίδι Πρωτοδικῶν...» Ριγολέττος εἶνε λέξις σύνθετος. Ριγῶ ἑλληνιστὶ σημαίνει κρυόνω, letto δὲ ἰταλιστὶ σημαίνει κρεββάτι. Ἄρα Ριγολέττος εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις κρυώνει εἰς τὸ κρεββάτι.

– Ἄς σκεπασθῇ μὲ τὸ πάπλωμα, λέγει ἡ κ. Θεοδώρα παρακαθημένη καὶ πλέκουσα κάλτσαν. Καὶ ἡ Βασίλω, ἀκούσασα ἀπέρχεται καγχάζουσα διὰ τὴν ἀστειότητα ταύτην τῆς κυρίας της.

Καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ ἡ σκηνὴ μέχρις ὅτου ὁ μὲν Μιμῖκος ἀποκοιμᾶται ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ φέρεται ὑπὸ τῆς μητρὸς του εἰς τὴν κλίνην, ἡ δεσποινὴς Οὐρανία θέτει τὸ τελευταῖον «πληρεξούσιος δικηγόρος». Ἡ οἰκογένεια τότε κατακλίνεται.

Τὴν ἐπαύριον ἅμα τῇ ἐξεγέρσει ἐπικρατεῖ ἀληθῆς ἀναστάσις ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἠγέρθη ἐπίτηδες πρῶτὴ καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπως ἐπιδείξῃ τὸ μελιτζανί, εὔρε δὲ ταυτοχρόνως τὸν τρόπον μεταξὺ δύο σταυροκοπημάτων ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν ἑκτακτὸν ἀπόφασιν εἰς μίαν φίλην. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν της ἐκ τῆς ἐκκλησίας ὁ κ. Ζαχαρίας ἐξέρχεται ὅπως ἀγοράσῃ τὰ εἰσιτήρια. Ἡ κ. Θεοδώρα προβαίνουσα ἀπὸ τοῦ παραθύρου φωνάζει εἰς τὸν σύζυγόν της μεγαλοφώνως διὰ ν' ἀκουσθῇ ὑπὸ τῶν γειτόνων, νὰ ἐκλέξῃ τέσσαρα καλὰ εἰσιτήρια, καὶ νὰ εἶνε μεσαῖα, διότι αὐτὰ τῆς ἀρέσουν. Ὁ κ. Ζαχαρίας στρέφεται καὶ τὴν

καθησυχάζει. Ὁ πῖλός του ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἀποκτᾷ χροιάν αἱματόχρουν, τὸ δὲ πανταλόνιον του θαμβώνει τὸν κόσμον, ἀντανακλῶν τὸν ἥλιον, ὡς κάτοπτρον. Ὑπὸ ζέστην 36 βαθμῶν μεταβαίνει εἰς τὸν Απόλλωνα, ἀλλ' ἐκεῖ μανθάνει ὅτι κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὰ εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸν Παρθενῶνα. Ἐπιστρέφει λοιπὸν βλασφημῶν, ὅπως ὡς ροσπίφ, καὶ ἀγοράζει τὰ εἰσιτήρια εἰς τὸν Παρθενῶνα καὶ φθάνει εἰς τὴν οἰκίαν περιρρυτος ἐκ τοῦ ἰδρώτος, ὅστις διαφεύγει καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του. Ἡ κ. Θεοδώρα παρατηροῦσα τὰ εἰσιτήρια καὶ βλέπουσα 95, 97 κλπ. ἀρχίζει νὰ ἐπιτιμᾷ τὸν σύζυγόν της ὅτι δὲν εἶνε κατὰ σειράν. Ὁ κ. Ζαχαρίας οὐδ' αὐτὸς δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν διεβεβαίωσαν ὅτι οἱ ἀριθμοὶ ἦσαν συνεχεῖς, ὑποθέτει ὅτι εἰς τὰ θέατρα, κατὰ τὸ νεώτερον σύστημα, κατήργησαν τοὺς διπλοὺς ἀριθμοὺς διὰ νὰ φαίνωνται περισσότεροι οἱ θεαταί.

Ἡ ἡμέρα παρήλθεν ἄνευ ἐτέρων ἐπεισοδίων. Μόνον σφοδρὰ λογομαχία ἠγέρθη περὶ τῆς αἰφνιδίου ἀπωλείας 30 λεπτῶν, προωρισμένων διὰ πετρέλαιον, ἅτινα εἶχε κλέψει ὁ Μιμῖκος καὶ ἐξοδεύσει ἤδη ἐξ αὐτῶν 15 διὰ ροδάκινα. Ἡ κυρία Θεοδώρα ὑπώπτευεν ὡς ἔνοχον τῆς κλοπῆς τὴν Βασίλων καὶ ἐπεφυλάσσετο νὰ κάμῃ τὴν ἐπαύριον τὰς ἀνακρίσεις, φοβουμένη μὴ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ζητήσῃ ἢ ὑπηρέτρια νὰ φύγῃ, ἂν τῆς ἐγίνετο παρατήρησις, καὶ ματαιωθῇ οὕτως ἢ διασκεδάσῃ. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία ἀνέγνωσεν εἴκοσι σελίδας τοῦ μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκεν ὀλόκληρον τακτικῶς κατὰ διμηνίαν.

Ἡ Βασίλω ἔχαιρε κρυφίως καὶ ἠγαλλία διότι ἔμελλε τὴν ἐσπέραν νὰ μείνῃ μόνη, πρᾶγμα σπάνιον καὶ ἀσύνηθες εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην. Εἶχε δὲ λόγους νὰ χαίρῃ περισσότερον, διότι τὴν πρωΐαν μεταβάσα εἰς τοῦ μπακάλη πρὸς ἀγορὰν βουτύρου, ἀνήγγειλε γεγωνυῖα τῇ φωνῇ τὴν μέλλουσαν νυκτερινὴν ἐξοδὸν τῆς οἰκογενείας, καὶ τοῦτο καθότι εὐρίσκετο ἐντὸς Ἄνδριός τις ἐπίστρατος, συμπατριώτης, πολλακὶς διὰ λόγων καὶ διὰ βλεμμάτων θερμῶν ἐκφράσας εἰς αὐτὴν τὴν φλόγα του, καὶ ὅστις ἐκέρασεν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι 15 λεπτῶν μαστίχαν τοὺς συντρόφους του.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἡ οἰκογένεια κατὰ πάντα ἐνδεδυμένη καὶ καλλωπισμένη ἐδείπνησεν ἐν βία, διότι ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως προσήγγιζεν. Ὁ κ. Ζαχαρίας δι' ὅλου τοῦ ἀπογεύματος κατείχετο ὑπὸ μελομανίας καὶ ἐξετέλεσεν ἐξάκις ταπεινοφώνως ἓν χερουβικόν. Εἰς τὴν τράπεζαν δὲν εἶχεν ὄρεξιν πολλήν, διὸ παρήγγειλεν εἰς τὴν Βασίλων νὰ τοῦ φυλάξῃ τὸ δεῖπνον, διὰ νὰ τὸ φάγῃ μετὰ τὸ θέατρον. Τέλος ἐξεκίνησαν ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει μετὰ θορύβου τοιοῦτου, ὡς νὰ ἐξεκίνησιν διὰ τὰ σύνορα τοπομαχικὴ πυροβολαρχία. Ἡ Βασίλω προέβη ἀπὸ τοῦ παραθύρου, στηριζομένη ἐπὶ τῶν χονδρῶν ἀγκῶνων καὶ μειδιῶσα ἠλιθίως, ὁ δὲ κ. Ζαχαρίας ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς συνέστησε μεγαλοφώνως νὰ φυλάττῃ τὸ σπίτι, μὴ τύχῃ καὶ συμβῇ τίποτε. Οἱ γείτονες, ἡ μαῖα, ἡ σύζυγος τοῦ κλητῆρος, ὁ μπακάλης ἐπρόβαλλον ἀπὸ τοῦ παραθύρου, παριστάμενοι εἰς τὴν παρέλασιν. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἐχαιρέτα ἐναβρυνομένη, ὁ δὲ κ. Ζαχαρίας ἐπροσπάθει νὰ καταβιβάσῃ τὸ κίτρινον πανταλόνιον, τὸ ὁποῖον βραχυνθὲν κατὰ τὸ πλύσιμον ἔφθανε μέχρι τοῦ μέσου τῆς κνήμης, ἀφίνον νὰ φαίνωνται ὀλόκληρα τὰ χάσματα τῶν ὑποδημάτων. Παρὰ τὸ κίτρινον πανταλόνιον ἤστραπτεν εἰς τὰς τελευταίας λάμπεις τοῦ λυκαυγοῦς τὸ μελιτζανὶ τῆς κυρίας Θεοδώρας καὶ τὰ δύο ἐφαίνοντο ἐντὸς τῆς ἀμφιλύκης ὡς φωτεινὰ μετέωρα, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ὠχρία ἢ λευκὴ ἐσθῆς τῆς Οὐρανίας, περιπατούσης μὲ ὀφθαλμοὺς ἡμικλείστους καὶ διαγραφούσης καμπύλας διὰ τῆς ρινὸς εἰς τὸν ἄερα. Ὁ Μιμῖκος ἐξηκολούθει ροκανίζων τεμάχιον ἄρτου, μὴ προφθάσας νὰ ρίψῃ τὴν τελευταίαν πέτραν κατὰ τῆς δαμασκηνάς. Ὁ σκύλος τῆς οἰκογενείας Μαῦρος ἠτοιμάσθη σαίνων τὴν οὐράν, νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, ἀλλ' ὁ κ. Ζαχαρίας καὶ ὁ Μιμῖκος κατεδίωξαν αὐτὸν διὰ ραβδισμῶν καὶ λιθοβολισμῶν μέχρι τῆς οἰκίας.

Ἀπὸ τὴν συνοικίαν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ὅπου κατόκουν, ἔφθασαν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας. Ἐκεῖ ἡ κυρία Θεοδώρα, κατανοήσασα τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, ἐξέφρασε τὴν

ἐπιθυμίαν περὶ ἀμάξης. Ἄλλ' ὁ ἀμαξηλάτης, πρὸς ὃν ἀπετάθη ὁ κ. Ζαχαρίας δεικνύων ἐν τῇ παλάμῃ τέσσαρα εἰκοσιπενταράκια, ἀπήντησε μετὰ σπανίας εὐγενείας ὅτι ἤμποροῦσε νὰ τὰ κρεμάσῃ εἰς τὸν λαμὸν τῆς γυναικὸς του. Ἡ ἀπάντησις ἐξῆψε τὴν ὀργὴν τοῦ κ. Ζαχαρίου καὶ τοῦ ἤλθεν ὄρεξις νὰ ἐκπλύνῃ δι' αἵματος τὴν ὕβριν. Ἀλλά, συλλογισθεὶς ὅτι ἂν συνέβαινέ τι εἰς τὸν ἡνίοχον, τὰ ἄλογα ἔμελλον νὰ μείνουν ὀρφανά, ἐκινήθη εἰς οἶκτον καὶ ὑπέμεινε χριστιανικῶς τὴν αὐθάδειαν.

Ἦρχισαν λοιπὸν τὴν πεζοπορίαν ὑπὸ οἰωνοὺς κακοῦς, καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἐπεισόδια καθ' ὁδὸν ἦσαν θλιβερά. Μία λεμονόκουπα ριφθεῖσα ὑπὸ μιᾶς μάγκας καθ' ἑτέρας, ἐπέτυχεν ἀπεναντίας καὶ κατεσπίλωσε τὸ μελιτζανὶ φόρεμα τῆς κυρίας Θεοδώρας, ἣτις ἀφῆκε κραυγὴν λεαίνης πληγείσης.

Ἐνῶ δὲ ὁ κ. Ζαχαρίας ἔστρεφε τὰ νῶτα διὰ νὰ παρατηρήσῃ, μικρὸς πωλητὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πνεύματος, ἐλαύνων ἀπὸ ρυτῆρος, συνεκρούσθη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ τιναγμοῦ ὁ σεβάσμιος πῖλος ἔπεσε κατὰ γῆς, κυλιθεὶς ἐντὸς τοῦ βορβόρου. Ἡ μύτη τῆς δεσποινίδος Οὐρανίας, παρ' ὀλίγον συνεκρούετο μὲ μιαν ἄμαξαν.

Ὁ Μιμῖκος κατὰ πάντα πέντε λεπτὰ ἠφανίζετο καθ' ὁδόν, ὅπως ἀγοράση ἀχλάδια ἢ κώνους ἀραβοσίτου ὀπτούς, ἡ δὲ οἰκογένεια ἠναγκάζετο νὰ στέκη καὶ νὰ τὸν ἀναζητῇ μετὰ φωνῶν· τὴν τρίτην φορὰν μάλιστα οἱ σύζυγοι Παραδαρμένου ἤρχισαν ν' ἀνησυχοῦν σπουδαίως, διότι ὁ Μιμῖκος δὲν εὐρίσκετο. Ἡ κυρία Θεοδώρα ὠρύετο ὅτι τὸν κατεπλάκωσεν ἄμαξα· ὁ κ. Ζαχαρίας ἐγύριζεν ὡσὰν σβούρα κράζων τὸ τεκνίον καὶ ἐρωτῶν τοὺς διαβάτας. Ἐκ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς δεσποινίδος Οὐρανίας ἐν δάκρυ ἐπειράθη νὰ ἐξέλθῃ ἐπὶ ματαίῳ.

Τέλος ὁ ἄρρην ἀπόγονος τῆς οἰκογενείας Παραδαρμένου ἀνευρέθη ἐρίζων μετὰ τινος κουλουρτζῆ καὶ ζητῶν ν' ἀγοράσῃ τρεῖς κουλούρας ἀντὶ δέκα λεπτῶν. Ὁ κ. Ζαχαρίας συνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ ὤτιου καὶ τὸ ἄκρον τοῦ πέλματός του ἀπετέθη τότε ὡς ἐξ ἐνστίκτου οὐχὶ πολὺ ἀπαλῶς ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ γόνου αὐτοῦ.

Τέλος, μεθ' ὅλας τὰς περιπετείας ταύτας, ἡ οἰκογένεια ἀφίκετο σῶα εἰς τὸν κῆπον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἦναγκάσθησαν νὰ περιμείνουν, διότι αἱ θύραι ἦσαν ἔτι κλεισμέναι· καὶ μετέβησαν περιπατοῦντες μέχρι τῆς γεφύρας τοῦ Ἴλισσοῦ.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἔδειξεν εἰς τὴν οἰκογένειαν τὸ Στάδιον, ἐξηγήσας ὅτι εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἔκειτο ἐκεῖ ἡ ὁδὸς Σταδίου, ἣτις εἶνε σήμερον παρακάτω, καὶ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Μιμῖκου ἀπήντησεν ὅτι ἐκαλεῖτο οὕτω, διότι καὶ οἱ ἀρχαῖοι συνείθιζον νὰ πίνωσι μισὴ στὰ δύο.

Ἄφοῦ περιειργάσθησαν, ἐπέστρεψαν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ θέατρον. Σύμπασα ἡ οἰκογένεια εἶχε καταστῆ ἐπιμήκης. Τὸ πρόσωπον τῆς κυρίας Θεοδώρας εἶχε καταβιβασθῆ· ἡ κοιλία τοῦ Μιμῖκου εἶχε προεκταθῆ· ἡ μύτη τῆς δεσποινίδος Οὐρανίας εἶχε λάβει διαστάσεις τολμηρὰς ὡς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ Στρασβούργου. Τὸ μόνον πρᾶγμα, ὅπου εἶχε βραχυνοθῆ, ἦτο τὸ κίτρινον πανταλόνιον τοῦ κ. Ζαχαρίου, φωσφορίζον ὑπὸ τὴν λάμπην τοῦ φωταερίου.

Ἐκάθησαν τέλος εἰς τὰ θρανία καὶ ἤρχισαν νὰ ρίπτουν περίεργα βλέμματα. Ὁ Μιμῖκος, διὰ νὰ εὔρῃ τὸ ἰδικόν του κάθισμα, ἤρχισε νὰ μετρᾷ μεγαλοφώνως τοὺς ἀριθμούς, πατῶν δεξιά καὶ ἀριστερὰ τοὺς παρακαθημένους, οἵτινες τὸν ἀπεδίωκον σπρώχνοντες μετ' ἀγανακτήσεως. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἤρχισε νὰ παραπονῆται ὅτι τὸ φανάρι τὴν ἐμποδίζει νὰ βλέπῃ, καὶ ἀπῆτει νὰ μεταβῆ ὁ σύζυγός της νὰ εἰπῇ νὰ τὸ ἐκβάλουν ἐκεῖθεν. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία, ἰδοῦσα δόκιμον στρατιωτικὸν τινα ἰατρὸν καθήσαντα ὀλίγον ἀπωτέρω καὶ περιέργως ἐνατενίσαντα αὐτήν, ἀφῆκε στεναγμόν, ἐξυπνήσαντα γέροντά τινα παρ' αὐτήν καθήμενον καὶ ὑπνώττοντα

ήσυχως. Κατ' ἀρχὰς ὠμίλουν ταπεινοφώνως, ἀλλ' ἅμα εἶδον ὅτι πάντες ὠμίλουν ὑψηλῇ τῇ φωνῇ, ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ ὠρῶνται συνομιλοῦντες καὶ σχολιάζοντες.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἐνθυμήθη τὴν Βασίλῳ, τί νὰ κάμνη κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Ἀκούσασα τὸ ὄνομα τῆς ὑπηρετρίας, ἡ κυρία Θεοδώρα ἐνθυμήθη τὴν κλοπὴν τῶν τριάκοντα λεπτῶν καὶ πορφυρᾶ γενομένη ἐκ τῆς ὀργῆς, ἐδήλωσε μεγαλοφώνως ὅτι αὐριον θὰ τὴν πνίξῃ μὲ τὰ χέρια τῆς. Τόσον δὲ φοβερὰ ἦσαν καὶ ἡ ὄψις τῆς καὶ οἱ λόγοι τῆς, ὥστε νέα κυρία, εἰσερχομένη κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν τῶν θρανίων, ἐτρόμαξε καὶ ἐφοβεῖτο νὰ προχωρήσῃ. Ὁ Μιμῆκος κατεβασάνιζε τὸν γεννήτορα δι' ἐρωτήσεων.

– Μπαμπά, αὐτὸ ποῦ εἶνε ζωγραφισμένο εἶνε ἡ Τραβιάτα;...

– Σιώπα, ἀνόητε· αὐταὶ εἶνε αἱ τρεῖς Χάριτες, ἡ γοῦν ἡ Ἄτροπος, ἡ Κλεοπάτρα ... καὶ ἡ Καλλιόπη.

– Μπαμπά, διατί παίζει ἡ μουσική;

– Ἡ μουσικὴ παίζει διὰ νὰ διασκεδάσουν αὐτοὶ ὅπου τραγοῦν, καὶ διὰ νὰ ἀκούῃ ὁ κόσμος.

– Μπαμπά, ἐκείνη εἶνε ἡ Καλλιόπη, ἡ κόρη τῆς κυρᾶ-Χρήσταινας;...

– Ἡ Καλλιόπη ἦτο βασίλισσα τῶν Ἀργοναυτῶν, καὶ σύζυγος τοῦ Οἰδίποδος, ἡ ὁποία ... μοῦ ἐσκότισες τὸ κεφάλι!

Τέλος ἡ αὐλαία ἀνεσύρθη. Ἡ οἰκογένεια Παραδαρμένου ἐπίστευεν ὅτι ἐδίδeto ἡ Τραβιάτα, ἐνῶ ἀπεναντίας παριστάνeto τὸ Ballo in Maschera.

Ἐπομένως ἐζήτησαν νὰ μάθουν ποῦ εἶνε ἡ Τραβιάτα. Ὅτε ἐτελείωσεν ἡ πρώτη πρᾶξις, ὁ κ. Ζαχαρίας ἀπεφάνθη δογματικῶς ὅτι αὐτὸ τὸ παιδί, ἐννοῶν τὸν Ὀσκάρι, ἔκαμε πολὺ καλὰ τὸ μέρος του.

Μόλις ἐφάνη κατὰ τὴν δευτέραν πρᾶξιν ἡ Ἀμέλια, καὶ ἡ κυρία Θεοδώρα ἀνεβόησεν ὅτι αὐτὴ πρέπει νὰ ἦτο ἡ Τραβιάτα, ἀλλὰ δὲν τῆς ἐφαίνeto πολὺ φθισικὴ, ὡς εἶχεν ἀκούσει παρὰ τῆς Οὐρανίας, ἣτις εἶχεν ἀναγνώσει τὸ μυθιστόρημα.

Ἡ παρατήρησις αὕτη ὑψηλοφώνως γενομένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς, ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν παρακαθημένων, στραφέντων καὶ παρατηρούντων αὐτοὺς μετὰ περιέργου μειδιάματος. Τέλος εἷς ἐξ αὐτῶν τοὺς ἠὺσπλαγχνίσθη καὶ ἐξήγησεν εἰς τὸν κύριον Ζαχαριαν τὸ λάθος των, ὁμιλήσας αὐτῷ περὶ τῶν μελοδραμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον δοθῆ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, διότι ἦτο θαμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, συχνάζων τακτικῶς πᾶσαν Κυριακὴν, καὶ ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν περὶ τὰ θεατρικὰ ὑπεροχὴν του.

Ὁ κ. Ζαχαρίας, προσέχων εἰς τὸ μελόδραμα καὶ ἀκούων ταυτοχρόνως τοὺς λόγους τοῦ κυρίου ἐκείνου, μετεβίβασε τὰς πληροφορίας ταύτας εἰς τὴν οἰκογένειαν, εἰπὼν ὅτι τὸ παριστανόμενον μελόδραμα δὲν ἦτο ἡ Τραβιάτα, ἀλλὰ τὸ Ballo in Maschera, ἡ γοῦν Χορὸς Μεταχειρισμένων, εἰς τὸ ὁποῖον λαμβάνει μέρος ἡ Λίνδα, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος δὲν θέλει νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ νὰ χορεύσῃ καὶ διὰ τοῦτο φονεύει τὸν καταστηματοῦρχον τοῦ χοροῦ, ἡ δὲ Λίνδα τρελλαίνεται. Ὁ Μιμῆκος ἠρώτησε πῶς τρελλαίνεται, ὁ δὲ κ. Ζαχαρίας ἀπήντησεν ὅτι ὁ ἐγκέφαλος τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας εἶνε ἀφετηρία, δι' ἣς τὸ μουσικὸν αἶσθημα ἐγκαθίσταται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν προσέχῃ εἰς τὸ μελόδραμα.

Εἰς ἓν τῶν διαλειμμάτων ἡ οἰκογένεια ἠθέλησε νὰ ἐξέλθῃ ἔξω εἰς τὸν κῆπον. Ἐνῶ δὲ ἠτοιμάζοντο νὰ παρακαθήσουν εἰς ἓν τραπέζιον, ἤκουσαν φωνὰς γοεράς.

Ἐδραμον καὶ εἶδον τὸν Μιμῖκον παλαίοντα μεταξὺ τῶν χειρῶν τοῦ καφεπώλου, διότι εἶχε φωραθῆ κλέπτων ἓν γλύκισμα.

Ὁ πατήρ ἠναγκάσθη νὰ τὸ πληρώσῃ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν μικρὸν κλέπτην, φιλοδωρήσας αὐτὸν μὲ τινα ραπίσματα.

Ἡ σκηνὴ αὕτη ἐνέβαλε τὴν οἰκογένειαν εἰς μεγίστην σύγχυσιν καὶ ταραχὴν.

Ἡ κ. Θεοδώρα ἤρχισε νὰ καταρᾶται τὴν ὥραν. Ὁ κ. Ζαχαρίας παρ' ὀλίγον ἤρχετο εἰς χεῖρας μετὰ τοῦ ὑπηρετοῦ, διότι ὅτε ἐζήτησε νερά, ἐκεῖνος ἔφυγε χωρὶς κᾶν νὰ δώσῃ ἀκρόασιν.

Ἐνεκα τῆς ζάλῃς αὐτῶν, ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ θέατρον, κατέλαβον, κατὰ λάθος, τὰς θέσεις ἄλλων, καὶ ὅτε ἦλθον οὗτοι, ἐνῶ ἤδη ἡ πρᾶξις εἶχεν ἀρχίσει, ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγερθοῦν ἐρίζοντες, προκαλοῦντες δὲ τὰς ἐπανειλημμένας τοῦ κοινοῦ ἀποδοκιμασίας.

Ἄλλ' ἐνῶ ἠγείροντο, ἓν κατάρατον καρφίον σχίζει τὰς κάτω ἐπιπέδους χώρας τοῦ πανταλονίου τοῦ κ. Ζαχαρίου, ὅστις φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὰ αἰδήμονα ἐκεῖνα μέρη, ἀφείς οἰμωγὴν ἀπεριγράπτου πόνου, καὶ ἐν τῷ θορύβῳ του καὶ τῇ συγχύσει πατεῖ τὸ κράσπεδον τοῦ μελιτζανιοῦ φορέματος τῆς κυρίας Θεοδώρας, τὸ ὁποῖον ἀποσπᾶται τῆς ζώνης αὐτῆς μετὰ τρυγμοῦ θλιβεροῦ. Ἡ κυρία Θεοδώρα στρέφεται καὶ ἐξακοντίζει κατ' αὐτοῦ βλέμμα πλήρες νιτρογλυκερίνης, φωνάζουσα ταυτοχρόνως:

– Στραβωμάρα!

Ἡ μύτη τῆς δεσποινίδος Οὐρανίας στρεφομένη ἀποτόμως ὡς λόγχη, τοῦ ἐπιβάλλει σιωπὴν, ἡ δὲ πατήρ τὸν συγκρατεῖ διὰ τῶν χειρῶν. Ἐκεῖνος ὅμως ἐξακολουθεῖ περιστρεφόμενος, καὶ ἐπὶ τέλος ἀναφωνεῖ ὀδυνηρῶς.

– Μπαμπά, μπαμπά!...

– Σιωπή!

– Μπαμπά, μπαμπά... δὲν ἠμπορῶ..

Καὶ συστρέφεται καὶ ὠχρίᾳ. Ἡ κυρία Θεοδώρα στρέφεται καί, βλέπουσα τὴν ὀδύνην τοῦ σκύμνου αὐτῆς, ὀρμᾷ ἀφίνουσα σπαρακτικὴν κραυγὴν.

– Τὸ παιδί μου!

Ἡ φωνὴ αὕτη ἐμβάλλει εἰς ἀναστάτωσιν τὸ ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖον φωνάζει, ἐπιβάλλον σιωπὴν, ἐγείρεται ἐπὶ τῶν θρανίων καὶ παρατηρεῖ. Οἱ ἀοἶδοι διακόπτουν τὸ ἄσμα· ἡ μουσικὴ παύει. Τρέχουν κλητῆρες καὶ ὑπαστυνόμοι. Οἱ ἀξιωματικοὶ ξιφουλκοῦν καὶ πηδοῦν ἀπὸ τὰ θρανία. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία βλέπουσα ὄλην αὐτὴν τὴν ταραχὴν, καταλαμβάνεται ὑπὸ νευρικῶν σπασμῶν. Ἡ μήτηρ τῆς τρέχει καὶ τὴν ὑποστηρίζει· προσέρχεται καὶ ἐν σπουδῇ ὁ ἐπίκουρος ἰατρός, ἀλλὰ δι' ἐνὸς τινάγματός τῆς ἡ πάσχουσα χώνει τὴν αἰχμὴν τῆς μύτης τῆς ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ του καὶ σχεδὸν τὸν τυφλώνει.

Ὁ κ. Ζαχαρίας μένει ὡς ἄγαλμα κρατῶν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Μιμῖκον, ὅστις ταράσσεται ὡς δαιμονιῶν καὶ κραυγάζει.

– Μπαμπά, δὲν βαστῶ... ἡ κοιλιά μου...

Τότε ὁ κ. Ζαχαρίας ἐννοεῖ ὅτι ὁ γόνος του πάσχει ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀδηφαγίας του καὶ ζητεῖ νὰ τὸν φέρῃ ἔξω. Ἡ κ. Θεοδώρα τοῦ φωνάζει λυσοῦσα:

– Τί στέκεσαι, κρεμανταλᾶ; πάρε τὸ παιδί ἔξω σὲ μίαν ἄκρη...

Ὁ Μιμῖκος οὐρλιάζει.

– Μπαμπά, μπαμπά

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἐννοῶν τὸ κρίσιμον τῆς θέσεως, ἐξέρχεται δρομαίως, φέρων, κατ' ἱστορικὴν ἀντίθεσιν, αὐτὸς Ἀγχίσης τὸν μικρὸν Αἰνεῖαν ἐπὶ τῶν ὤμων.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ προφθάσῃ νὰ ἐξέλθῃ, ἡ ὄσφρησίς του μανθάνει πρώτη ὅτι τὸ διάβημά του γίνεται ἀργά, ἐπομένως καταθέτει κατὰ γῆς τὸν Αἰνεῖαν μετὰ μορφασμοῦ ἀποστροφῆς.

– Διατί δὲν τὸ πηγαίνεις ἔξω; τοῦ φωνάζει μὲ σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμοὺς ἡ κυρία Θεοδώρα.

– Δὲν εἶνε πλέον ἀνάγκη! ἀπαντᾷ μετὰ τόνου ἀπελπιστικοῦ ὁ σύζυγος. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἐνόησε τὸ τετέλεσται τοῦτο καὶ τὴν μυστικὴν του σημασίαν.

Ἐγείρεται λοιπὸν μετὰ τῆς Οὐρανίας, τῆς ὁποίας ἔπαυσαν οἱ σπασμοί, καὶ ἐξέρχονται ἐν τῷ μέσῳ διπλοῦ στοίχου περιέργων, οἵτινες καγχάζουν διὰ τὸ περίεργον ἐπεισόδιον. Ὅλοι κρατοῦν κάτι τι. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία κρατεῖ τὴν μύτην της, ἥτις ἐκτύπησε κατὰ τοὺς νευρικοὺς σπασμούς της· ἡ κυρία Θεοδώρα κρατεῖ τὸ μελιτζανί· ὁ κ. Ζαχαρίας κρατεῖ τὰ μεσημβρινὰ μέρη τοῦ σώματός του, ὁ Μιμῖκος κρατεῖ τὴν κοιλίαν του, ἥτις ἐκφέρει φρικῶδεις βορβορυγμούς.

Ἐξέρχονται τοῦ θεάτρου. Λόγος περὶ ἀμάξης δὲν γίνεται, διότι εἰς τὰ θυλάκια τοῦ κ. Ζαχαρίου ὑπολείπονται μόνον ὀλίγαι δεκάραι. Ἐκκινοῦν λοιπὸν πεζοὶ πρὸς τὸν Γολγοθᾶν αὐτῶν. Ἡ κυρία Θεοδώρα ἐκινεῖτο κυλινδουμένη καὶ μυκωμένη ὡς ταῦρος· ὁ κ. Ζαχαρίας ἐστέναζεν ὑποκώφως, κρατῶν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν γρυλλίζοντα Μιμῖκον, καὶ πτύων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Ἡ δεσποινὶς Οὐρανία ἐξέπεμπεν ὑποκώφους λυγμούς. Οἱ διαβάται παρεμέριζον εἰς τὴν διάβασιν αὐτῶν. Ἐφαίνετο συνοδεία φυγοῦσα ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ κλαυθμῶνος.

Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ κ. Ζαχαρίας ὑπεδέξατο μὲ ἓν λάκτισμα τὸν προσελθόντα νὰ ὑποδεχθῇ αὐτοὺς Μαῦρον ὅστις ἔφυγεν ὀλολύζων. Ἐξύπνησαν τὴν Βασίλῳ, ἥτις ἐκοιμᾶτο. Πτώματά τινα σιγᾶρων καὶ ἡ ἀταξία τῶν ἐπίπλων ἐμαρτύρουν ὅτι ὁ ἀνδρεῖος τῆς Ἄνδρου Ἄρης, ἐπεχείρησε νύκτωρ ἔφοδον ἐπιτυχῆ κατὰ τοῦ κεστοῦ τῆς Ἀφροδίτης.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἐπέινα· ἀνεζήτησε τὸ δεῖπνόν του, ἀλλὰ τὸ πινάκιον εὐρέθη καθαρὸν, ὡς νὰ εἶχε πλυθῆ δι' ὕδατος θερμοῦ. Ἡ Βασίλῳ ἀπέδωκε τὴν κλοπὴν εἰς τὸν Μαῦρον, ὅστις καὶ πάλιν ἐδέχθη δύο καλὰ λακτίσματα, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐπειδὴ ταυτοχρόνως ἔλειπε καὶ ὁ οἶνος, καὶ ἐπειδὴ ὁ Μαῦρος ἦτο ἐκ γενετῆς νηφάλιος, τὸ δεῖπνον τοῦ κ.

Ζαχαρίου ἐχρησίμευσεν ὅπως ἐπιρρώση τὰς ἐξαντληθείσας δυνάμεις τοῦ φοβεροῦ θεοῦ τοῦ πολέμου.

Ὁ κ. Ζαχαρίας ἠναγκάσθη νὰ κατακλιθῆ νῆστις. Καθ' ὕπνου εἶδεν ὄραμα φρικτόν, ὅτι καταδικασθεῖς ὑπὸ τοῦ Κακουργιοδικείου νὰ μεταβῆ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀπεφάσιζε ν' αὐτοκτονήσῃ, πιγόμενος μὲ τὸ πανταλόνιον τοῦ Μιμίκου.

ΤΕΛΟΣ

--/--

Αφιέρωμα στον Χαράλαμπο (Μπάμπη) Άννινο

Αργοστόλι Κεφαλονιάς 1852.

Το νησί βρίσκεται υπό την κυριαρχία των «Ηνωμένων Πολιτειών Ιονίων Νήσων», δηλαδή υπό αγγλική διοίκηση, και η καθημερινότητα κινείται ανάμεσα σε δύο κόσμους.

Από τη μία η τοπική παράδοση, από την άλλη οι δυτικές επιρροές, κυρίως ιταλικές και αγγλικές. Το λιμάνι είναι ζωντανό, το εμπόριο ακμάζει, και η πόλη, μικρή αλλά ανήσυχη, διαθέτει κάτι από την αύρα της Ευρώπης. Εκεί γεννιέται ο Χαράλαμπος Άννινο, από οικογένεια με αριστοκρατικές ρίζες αλλά όχι αντίστοιχη οικονομική άνεση.

Η αρχή της ζωής του δεν προμηνύει τίποτα το ιδιαίτερο. Ξεκινά ως ένας απλός υπάλληλος, γραφέας σε τελωνείο. Στη συνέχεια καταφέρνει να πάρει θέση υπαλλήλου εκτός Ελλάδος. Και στα τέλη της δεκαετίας του 1870 επιστρέφει στην Ελλάδα και εγκαθίσταται οριστικά στην Αθήνα.

Αθήνα 1880. Λίγες μόλις δεκαετίες μετά την ανεξαρτησία της Ελλάδας, η Αθήνα προσπαθεί να αποκτήσει ευρωπαϊκό πρόσωπο. Χτίζονται νεοκλασικά κτίρια, ανοίγονται δρόμοι, μα οι περισσότεροι δρόμοι είναι ακόμη χωμάτινοι. Μια νέα αστική τάξη θέλει να μιμηθεί την Ευρώπη, ενώ τα λαϊκά στρώματα ζουν σε παλαιότερους ρυθμούς. Η δημοσιογραφική σκηνή είναι ζωντανή και κατά κάποιον τρόπο περιπετειώδης, και τα έντυπα κοσμούνται από άρθρα, επιφυλλίδες και χρονογραφήματα λογοτεχνών όπως ο Ροΐδης, ο Βικέλας, ο Γαβριηλίδης κ.ά. Αυτή η Αθήνα κέρδισε τον Άννινο, ο οποίος μετακόμισε εκεί όχι για να εργαστεί στα γραφεία της διοίκησης, αλλά ως δημοσιογράφος.

Και εκεί αρχίζει κάτι ενδιαφέρον. Ο Άννινο δεν είναι απλώς δημοσιογράφος. Είναι παρατηρητής. Κάθεται σε ένα καφενείο, κοιτά τους ανθρώπους, ακούει τις κουβέντες τους, και μέσα σε λίγη ώρα μπορεί να γράψει ένα κείμενο σαν να γνωρίζει τη ζωή τους από μέσα. Για εκείνον, αυτό που για τους άλλους είναι μια απλή σκηνή της καθημερινότητας, γίνεται λογοτεχνία.

Δεν χρειάζεται να επινοήσει χαρακτήρες· του αρκεί να τους παρατηρήσει. Οι χαρακτήρες του είναι βγαλμένοι από την καθημερινότητα. Ο μικροαστός, ο ημιμαθής, γενικά ο άνθρωπος που θέλει να φαίνεται περισσότερο από όσο είναι. Για παράδειγμα, ο κύριος Παραδαρμένου, που πηγαίνει στο θέατρο χωρίς να καταλαβαίνει, αλλά με απόλυτη βεβαιότητα ότι ανήκει εκεί. Και όμως, το παράξενο είναι ότι οι ήρωές του, όσο υπερβολικοί κι αν φαίνονται, είναι

αναγνωρίσιμοι. Ο αναγνώστης γελά, και ύστερα σταματά για μια στιγμή... γιατί κάτι από αυτές τις υπερβολές του φαίνεται οικείο.

Η σάτιρα του Άννινου δεν είναι θορυβώδης. Δεν φωνάζει, δεν καταγγέλλει με ένταση. Αντίθετα, περιγράφει το γελοίο με σοβαρότητα, σαν να πρόκειται για κάτι σπουδαίο, σαν να γράφει ιστορία. Και ακριβώς αυτή η αντίθεση ανάμεσα στο ύφος και στο περιεχόμενο είναι που γεννά το χιούμορ. Ένα ήρεμο, σχεδόν ευγενικό χιούμορ, που όμως διαβρώνει αργά και σταθερά την εικόνα των πραγμάτων. Ως δημοσιογράφος, γράφει συχνά με πίεση χρόνου. Κι όμως, τα κείμενά του δεν μοιάζουν πρόχειρα. Υπάρχει μια φήμη, σχεδόν θρύλος, ότι δεν χρειαζόταν να διορθώνει, ότι έγραφε κατευθείαν σωστά. Είτε αληθεύει είτε όχι, αποκαλύπτει κάτι ουσιαστικό: την αίσθηση αμεσότητας που έχουν τα κείμενά του, σαν να γράφονται τη στιγμή που συμβαίνουν.

Στον ίδιο κόσμο κινείται και ο Ροΐδης, χωρίς όμως να υπάρχει τεκμηριωμένη στενή προσωπική σχέση μεταξύ τους. Η συγγένεια είναι πνευματική. Και οι δύο χρησιμοποιούν την ειρωνεία και στρέφονται απέναντι στην υποκρισία και την ψευδοκαλλιέργεια. Όμως ο Ροΐδης είναι πιο λόγιος, πιο διανοητικός, πιο ευρωπαϊκός, και η σάτιρά του λειτουργεί τόσο στο επίπεδο των ιδεών όσο και στο επίπεδο της πολιτικής κριτικής.

Ο Άννινος, αντίθετα, είναι πιο απλός και πιο άμεσος. Η σάτιρά του είναι σκηνική. Δεν αναλύει, δείχνει, και αφορά περισσότερο χαρακτήρες παρά θεσμούς. Έτσι, ενώ ο Ροΐδης αναγνωρίστηκε πνευματικά αλλά δεν ενσωματώθηκε εύκολα στους θεσμούς της εποχής, ο Άννινος ακολούθησε μια διαφορετική πορεία. Υπήρξε μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, συνιδρυτής της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας, πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Δραματικών Συγγραφέων και συγγραφέας δημοφιλών θεατρικών έργων.

Τιμήθηκε για τη συνεισφορά του στον χώρο των γραμμάτων με διακρίσεις όπως το παράσημο του Σωτήρος (1889), το Χρυσούν Αριστείο των Γραμμάτων και Τεχνών (1914) και το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών (1925). Όμως το κανάλι μας δεν ενδιαφέρεται για όλα αυτά. Ενδιαφέρεται για τον Άννινο που δεν αρκέστηκε να σατιρίζει τους ανθρώπους της εποχής του, αλλά σατίριζε την ανάγκη του ανθρώπου να φαίνεται κάτι που δεν είναι. Διότι ο Άννινος είναι ένας ακόμη νησιώτης σαν τον Ροΐδη, και δη Επτανήσιος σαν τον Λασκαράτο, που απέδειξε, με το έργο του, πως η ελληνική λογοτεχνία δεν είναι ανιαρή.

Η οικογένεια διασκεδάζει

Χαράλαμπος (Μπάμπης) Άννινος (1852–1934)

Μια έκδοση του **PassaTempo dot Art**

Επιμέλεια & σχόλια: Τομάζο Παγώνης

Σειρά: «Επειδή η Ελληνική Λογοτεχνία δεν είναι Ανιαρή»

Το βίντεο αυτής της ιστορίας: <https://youtu.be/z6dJiKeCIaw>

Κανάλι: [youtube.com/@imagineologotexnia](https://www.youtube.com/@imagineologotexnia)

Ιστοσελίδα: www.imagineologotexnia.com

Το πρωτότυπο κείμενο είναι κοινό κτήμα (public domain): ο συγγραφέας απεβίωσε το 1934 και τα περιουσιακά δικαιώματα έχουν αποσβεστεί.

Σημείωμα περί χρήσεως

Το παρόν προσφέρεται ελεύθερα. Μπορεί να αντιγραφεί, να διανεμηθεί και να ταξιδέψει - αρκεί να μη χαθεί στον δρόμο η αναφορά στην πηγή: www.imagineologotexnia.com. Όποιος το μεταφέρει, ας το μεταφέρει ακέραιο.

Οι εικόνες της έκδοσης δημιουργήθηκαν με εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης.

© 2026 PassaTempo dot Art - για τα σχόλια, την εικονογράφιση και την παρούσα έκδοση.